

ישראל בחרה
כנסת חמישית

במחלקת
כרך י"ג נמכר במ" 48 (095) • ז' באבול תשכ"א 16.461 • דהחיר 50 אש.

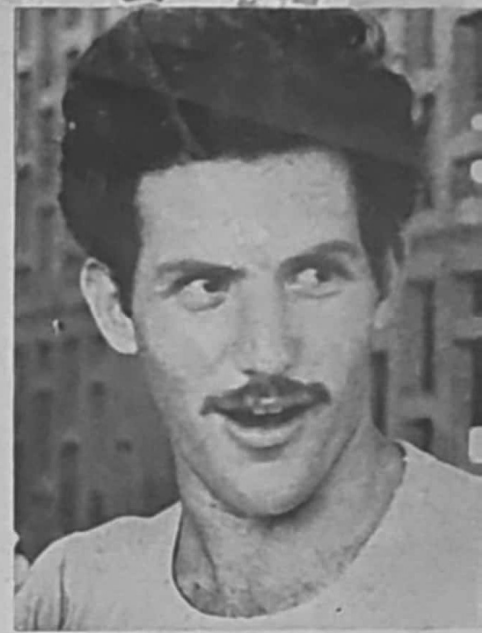

איש יפעת רפי: אני אינני מסוגל לחיות חיים אחרים מלבד חיי הקיבוץ.

חברת ותיקה דליה: אהתי יכול בהחלט לכתוב עלינו שאנו משק אפור, לא משקם — אבל לגמרי משק נורמלי.

חבר צעיר חסקין: החלחתי על שאני מבולבל רק לפני שבועיים הלבישו עלי את תפקיד האקונום.

עשר שנים להיאחזות הראשונה מול עזה

בתחילה אתה זוכה לקבלת פנים פושרת למדי. בה" צחוק כמעט גלוייה של מורת רוח מצטרפת על הסתמים. מה, טוב שיתונאים?!

אחר כך כובשת האדיבות את מקומה ממרורים להתבצל: לא, אין זו ענותנות יחירת פסוס — אנשי משק נחל ערוז הגם למודי ניסיון במגע עם שיתונאים. ניסיון — סברובו היה מאכזב ויותר משהועיל — הווק.

במה יכולה פרסומת לחזק? — טראלים אנו ברוב תמימות.

חברי נחל-ערוז מחליטים ביניהם מכסים גבונים רביר משמעות הפרסומת המנומחת, לדעתם, סילשה את דעות קיבוצים בעיני דעת הקהל, אכנס, זה שנתיים שה שיתונים נותנים להם מנוחה, בכל זאת, לא טרסטט ערוין הכינוי שבדק במשק: העיבוץ המפורטט ביותר בעולם.

וכשהם מיתרצים בכל זאת, מתעוררת בעיניה המאובת — אל מי אשכח להפנותנו? ה-קרבנות הרגילים — כרכו-המשק המזכיר — אינם במקרה, במקום, ואנשי סיחגו מקסמים את מצחיהם: רגע, נראה — מי כרגע המספספס הכי גדול במשק?!

אולם, שרויקה חסקין, החייכנו ורב הכרץ, שנבחר כ-קרבנות — מתגלה לאו דווקא כמספספס, אלא כאיש שיחה סופע ועליל, תוך כדי התרועעות בין המטבח ומסמן המצרכים (בתוקף תפקידו החדש — כאקו-נום), הוא מסביר:

עוד היום נורמים לנחל-ערוז אורחים, תיירים ומפעמדים לחב' רות וכולם מושפעים מהרשע'

צילם: ראובן יהודאי

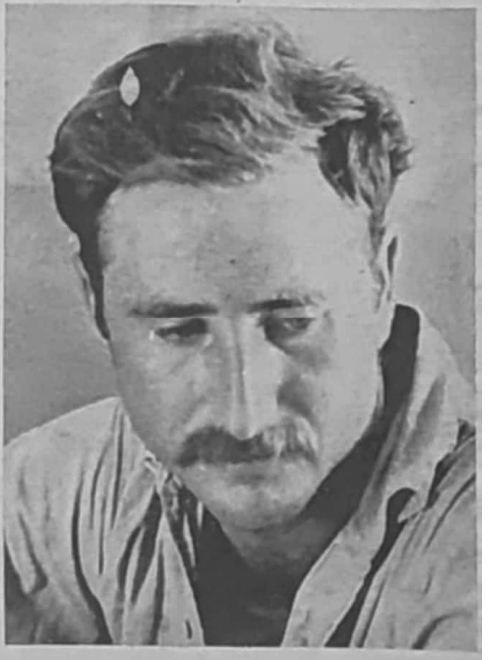
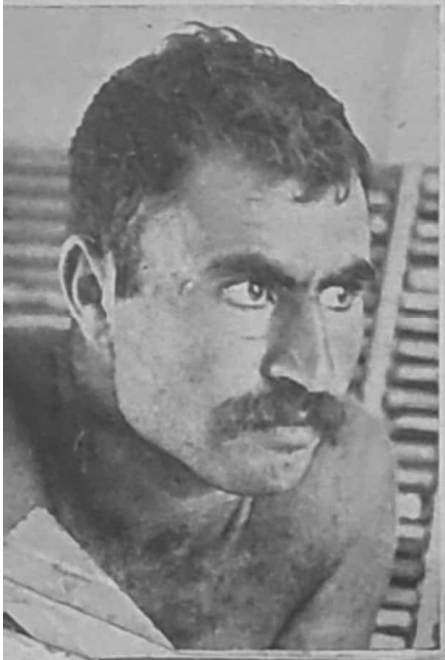
כתב: יוש

המשך

איש מרחת אמטלם: "סיל לחזקו מה הכעיהו הקיבוץ שולח אותנו על חשבוננו."

איש השלמה יוניצ'יק: "אומרים לי שפעם היה פה חם. היום — החום היחידי המורגש כאן נובע ממזג האויר הקייצי."

חבר ותיק וסדרן עבודה ברוביק: ברוך שיש לחשק תכניות — אך מוטב שחששע על כך מסי המזכיר."

מנח"ל יצא עוז

המשך

כימים הראשונים להיאחזות שרר במקום משטר צבאי קפדני על כל הכרוב כדבר: מיסדרים יומיים, ביקורת ציוד ונשק ואף מיסדרים חגיגיים. למעלה: הרחמטל דאד, רב'אלוף יגאל יד'ן בלוויית מפקד פיקוד הנח"ל דאד — אל"ם משה נצר (קצוני מימין) וקציני נח"ל — סוקרים משמר כבוד בתיאחזות נחל עוז. למטה: ראש הממשלה ד. בן-גוריון (שלישי מימין) חסיר בחל עוז, בלוויית משה נצר (קצוני מימין) וראש אגף הנגור והנח"ל דאד — בני אילן (כבוש אזרחי),

ורק מאחורי צריף הוותיקים, ליד הצריף, אין להסתובב בשטח המשק בשעות הלילה של אחר השעה 24.00 ללא נשק ובפחות משני אנשים.

ועדת הביטחון
 מיטת נירי אחרת מכילה הוראות בטחוניות לתיירים; במקרה של מתן אות אזהרה בזמן שהותם של אזרחים במשק, יכוננו כל האזרחים למקלט הילדים, באזעקת לילה יש להימנע מהתרוצצות מיותרת, האזרחים ישארו במקומותיהם ויחכו להוראות. והנה, זכר למקרה שארע עוד בדצמבר 1953: באחד הימים נתשסו בגבולות המשק 6 סטודנטים מצריים שעברו בשעות את הגבול תוך טיולם באפניים בסביבה. בה לאחר שנעצרו במשק ליום המים נמסרו למשטרה והוחזרו לרצועה. קבלה כתובה על ניר צהוב, קרוע בשוליו, מעידה על הענין:

משמרת ישראל
תחנת באר-שבע
 קבלה
 הנני לאשר בזה שקיבלתי מקיבוץ נחל-עוז 6 ערבים מצרים, 5 זוגות אופניים וזוג אחד נגלגל קדמי.

מכתב, נקי ומתוקק, מאת הסוכנות היהודית — המחלקה לכרטיסים, מתאריך 22 בינואר 1956, מספר סר-סור שונה לחלוטין, אך אושיני למדי:

— — — הנני להודיעכם כי ביום ד' בבוקר אחיה אלצכם עם נגר וצלם, לשם תליית השלש עליכם הנדבנים מניו-יורק שמכספיהם נבנה המימלס החדש.

(חתום) שושנה ברנסיין

הרתיע, למעשה, ריחמנו על הורינו שבתל-אביב, שודאי לא היו ישנים בלילות בגלגלנו...
עויבות? — זאת כבר אמרנו לכתב במחנה (עמוס לב הלגו), באותם הימים: **עויבות לא היו**, היו רק נשירות, כי עויבות, לגבי דינו, פירושה: אבדן כוח משקי או חרבותי לעומת זאת, נשירה, פירושה: יציאת אלה שאינם משתלבים או משלימים, ברוכיק מתקשה להיכרך באפיונות מיוחדות מן העבר.

היה כמובן ענין הנגרטור", — נזכר ברוכיק, מסתבר שעד לחיבור הקיבוץ לרשת החשמל הארצית, שאבו, כרגיל, חשמל מגנרטור, זקן וחולה קצרה, יותר משהיה מספק חשמל היה הנגרטור שובת וקוק להיקונים. לכן, עוד בטרם הסירו את כל קישוטי הנכותה של הנגרטור — כבר החלו בהכנות לטקס הקבורה שלו...

6 ערבים וגלגל קדמי

זכרונות אחרים — מימי המתיחות? — אותם תמצא כיום רק בארכיון, המסונה על ארכיון גרוש ומסודר זה — ברוכיק עצמו (שהוא, גם הצלם המקומי), הנה, למשל, הרעה החברים (בכתב יד מטרוסטי) שהיתה תלויה בסוף נובמבר 1955 על הלוח בהדר האוכל:

הודעה

עקב עובדת הקולקל בגנרטור ולנוכה המתיחות השורה באזור בימים האחרונים — יזכרו מצב הכן מקומי החל מהערב. אין לעבור בשום פנים בשעות הלילה את הדרך הדומות מאחורי הצריפים, המעבר בדרך זו כרוך בסכנת חיים רצינית! אפשרות מעבר קיימת אך

סנעשה מכיו המסוק, תוך זמן קצר תוקפת את רוכב אכזבה נחלצו שצידו להם בדמיונם — שונה הכלית שינוי מזו שהם פוגשים במציאות.
 רוצים דונמאז איש הטלביזיה האמריקאי אד מורו בא לחלוצות בסברואל 1956, ראיון את אחד החברים — אדלי סארינוב, לקחו עמו לארצות הברית כדי שיספר בטלביזיה — מדוע בחר לחיות דהקא בקיבוץ נחל-עוז, אדלי סארינוב יצר רושם כביר אצל צופי הטלביזיה בהכרזתו: אגחנו סולרים מהחיים כגור הרעש — מבכרים את החיים בקיבוץ שקט, אישם על הגבול...
 עד היום, טוען חסוקין, באים למשק חתרים רבים (בדטה למגישה שיצר אקסודוס) ומבקשים לראות את גיבורם אדלי סארינוב. לך הסביר להם שאדלי כבר זמן ארוך במשק — מאז אותו שידור בטלביזיה, רק פעם אחת בא לבקר וחזר למבודתי החדשה — אמריקה.

שיחאיש ש.קצוני נחל עוז לשעה, בתקופות של מתיחות ושעילות מסתגנים, גרמו לאחר-מכן ברשות לאגפי המשק, בספרם על נשירות צעירות המסתלות בילדים כטוקן הוגרות אקדה או מחזיקות בטוקן. היה כמובן, גם צד משעשע למרסומת מנסיונית זו. בדטה מצרי על ישראל, ספורטס בתחילת 1955 בשבועון המצרי אחר טאטה (פורטס בבמחנה באותה שנה) — זוכה נחל עוז לחיבור זה:

— — — כל אורח הבא לשוב זה מתקבל על ידי נשור יפת'טינים, אשר תפקידה האמיתי הוא ניהול חמולה, היא ניצבת כשהרובה תלוי על כתפה ומספרת את תולדות חייה, שמה ת.מ.ר. היא בת 19, עזרה מרוסיה עם אביה, שעוב אותה ועלה לירושלים, כדי לעבור באחד ממשרדי המ"ד שלה. היא מגדלת בצל במשך כל שעות היום, תחת קרני השמש הלוהטת, לאחר העבודה היא הולכת לרקוד ולשתוח מיץ תפוחים עם חבריה. — — — לצינה של ת.מ.ר ניצבת תמיד נערה אחרת, עולה מצרפת, שמה היה ד'אקלין אולט. היא שנתה אותו לאיל'נה, היא מושכת את עיני האזרחים והצלמים בריכה החשופות ובחזה שלה, הגבוש שחור הולצתה הפתוחה תמיד...

לול לתיירים

אתה מתבונן כיום במשק ואינך מוצא בו, מן המסבכים הרוסטיים בסוהיים שהשיסור בעבר של הבקרים התסוים במקום.

כמה בנייני מגורים חדשים שדשאים מפרדיים בנייהם, חדר אוכל חדש (בן שנה אחת), מספר צריפי עץ שנותרו עוד מימי-התיאחזות הראשונה; מבני משק יצוקים מסתם.

בכל אשר תפנה — לפניך קיבוץ רגיל ושליו, מבוסס על פלחה ושטחי בעל (11 אלף דונם), על גידולי העשיה (כותנה, סלק סוכר) ועל לול גדול (באורך 164 מ') יחיד וראשון מסוגו בארץ בן 20 אלף פרגיות, אותו, לול לתיירים — מחוזה משק אסרטיקה, תפקידו — אימוץ פיסוס של עופות, מרגע היבקעם מן הביצה ועד למשלות למכירה, הכל כלול נעשה באורח אוטומטי; המון לעופות מסופק בשיטת המרט הגב, בשעות קצובות, באמצעות מנוע חשמלי ושעוד מספק, אין צורך ביד אדם — אלא לסם סיקוח השגתה.

בין חברי המשק לא תמצא כיום אלא ותיקים בודדים, מאותו גרעין ראשון שהפך את המסוק מתיאחזות נחל לישוב קבע, לפני 8 שנים. היתר שייכים להשלמות שבאו במשך הזמן, אך לעומת התודללות כספר הוותיקים — ניכרת התקדמות ברור הצעיר של בני המקום: כיום מגיע המספר ל-20 ילד ושלושה הראשונים כבר ילכו השנה לביית-ספר יסודי. (כיצדו פסוט מאד — יסעו יומיום לביית-ס האזורי של מועצת ער'ר-נגב — כמו שאר ילדי הישובים בסביבה).

סדרן העבודה ברך (ברוכיק) רביב הוא אחר מאותם הוותיקים. כיום, סראגני זה — כשנציגו הרש' מיים של המשק נעדרים — מקבל ברוכיק עליו את הדין בשלטה פילוסופית, — להדריך את העיתר נאים.

על תקופת התיאחזות הראשונה — לא אוכל לספר לכם, כי לא הייתי כאן, אומר הוא. באנו למסוק רק בספטמבר 1953, אחרי שהתיאחזות היתה כמעט בת שנתיים. היינו גרעין התיישבותי, מבוגרי התנועה המאוחדת, משותרי נחל, אחרי תקופת הכ' סרה קלחאית בסעיון ברך, הגיל המסופע היה אז 19. כולם — הניכי הארץ וכמעט כולם — תושבי תל-אביב לשעבר.

איך היה בתקופות החמות? על כך הרי כתבו בלי סוף בכל העיתונים. אנתנו לא התפעל הכצב ולא